

- Õppekava nimetus:** Ohtlike aineid vedava autojuhi radioaktiivsete ainete koolitus
- Õppekava maht:** Vähemalt 8 õppetundi
- Õppekeel:** Eesti või vene keel
- Õppekava koostamise alus:** Ohtlikku veost vedava autojuhi ADR-i kohase põhi-, eri- ja täienduskoolituse kord, ADR-i kohase põhi-, eri- ja täienduskoolituse õppekavad, eksami korralduse tingimused, nõuded autojuhi teadmiste ja oskustele ning ADR-i koolitustunnistuse vorm, väljaandja majandus- ja taristuminister, vastu võetud 25.05.2018, määrus nr 26.

Õppekava ja koolituse eesmärk:

- esitada koolitusel teavet nii, et juttu on huvitav kuulata ja selle kasulikkust on kerge mõista
- anda osaleja teavet
 - 1.) ADR-i liigituse alusel klassi 7 (edaspidi *klass 7*) kuuluvate radioaktiivsete materjalide (edaspidi *radioaktiivsed materjalid*) ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude,
 - 2.) radioaktiivse materjali pakkimisel, käsitsemisel, virnastamisel ja liitkoorma koostamisel kehtivate täiendavate nõuete ja
 - 3.) radioaktiivse materjali veol toimunud õnnetuse puhul tarvitusele võetavate abinõuetekohta.

Lisaks on eesmärgiks ohutute ja keskkonnasäästlike hoiakute kujundamine autojuhina töötamiseks.

Õppekava õpiväljundid:

- Koolituse läbinud sõidukijuht teab
- 1) ADR-i liigituse alusel klassi 7 kuuluvate radioaktiivsete materjalide ioniseerivast kiirgusest tulenevaid ohte,
 - 2) täiendavaid nõudeid radioaktiivse materjali pakkimisel, käsitsemisel, virnastamisel ja liitkoorma koostamisel ja
 - 3) radioaktiivse materjali veol toimunud õnnetuse puhul tarvitusele võetavaid abinõusid.

Õppeained, nende teemad ja lektorite nimed

Aine 1: Radioaktiivsete materjalide kasutusala

Teemad: Kl. 7 ainete kasutamine meditsiinis, tööstuses, energeetikas.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 2: Aatomi ehitus ja ioniseeriv kiirgus.

Teemad: Isotoobid, isotoopide püsivus.

Elektronid, prootonid, neutronid.

Erinevad kiirguse liigid ja mida tähendab ioniseeriv kiirgus.

Erinevad radioaktiivse kiirguse liigid (α -, β - ja γ -kiirgus).

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 3: Radioaktiivse aine ja kiirguse ohtlikus, mõõtühikud.

Teemad: Aktiivsus (Bq) ja eriaktiivsus (Bq/kg).

Radioaktiivse aine poolestusaeg.

Kiiritusdoos ja doosikiirus.

Looduslik radioaktiivne kiirgus.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 4: Ohutus radioaktiivse aine veol.

Teemad: Doosikiiruse monitooring.

Kutsekiirus ja kiirgustöötaja kaitse radioaktiivse kiirguse eest.

Ohutasandid radioaktiivse aine veol.

Veoindeks (TI) ja kriitilisuse ohutusindeks (CSI).

Inimene kiirgusväljas ja kaitse radioaktiivse kiirguse eest.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 5: Radioaktiivsete ainete ja eseme grupeerimine

Teemad: LSA (LSA-I, LSA-II, LSA-III).

SCO (SCO-I, SCO-II).

Lõhustuvad ained.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 6: Radioaktiivsete ainete pakendid ja nende markeerimine.

Teemad: Tavapakend.

Tööstuspakendid IP-1, IP-2 ja IP-3.

A-tüüpi pakend.

B(U)- ja B(M) -tüüpi pakendid.

C-tüüpi pakend.

Radioaktiivse aine pakendi markeerimine (nt. TI, CSI, aktiivsus, isotoobi nimi), ohumärgised.

Pakendigrupi määramine.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 7: Piirangud radioaktiivse aine laadimisel.

Teemad: TI ja CSI -st tulenevad kogusepiirangud.

Liitkoormamise piirangud ja keelud.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 8: Veodokumendid radioaktiivsete ainete veol

Teemad: Veokirjal olev teave (radionukliidi tunnusnimetus, selgitus aine füüsikalise-keemiliste omaduste kohta, aktiivsus (Bq), TI, CSI), juhised veo sooritamiseks, täiendavad veoload veo sooritamiseks

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 9: Veoüksuse tähistamine radioaktiivsete ainete veol

Teemad: Veoüksuse tähistamine kl. 7 ainete veol.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 10: Veoüksuse valve ja marsruudipiirangud.

Teemad: Nõuded veoüksuse valvamisele ning marsruudipiirangud ja marsruudi planeerimine.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 11: Erinõuded hädapeatumise korral: teavitamine

Teemad: Päästeameti ja politsei informeerimine, teiste liiklejate hoiatamine

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

Aine 12: Erinõuded õnnetusjuhtumi korral

Teemad: Kaitse radioaktiivse kiirguse eest.

Lektorid: Timo Korhonen / Raivo Avango

ADR-radioaktiivsete ainete koolituse ülesehitus

TUNNIPLAAN, vähemalt 8 õppetundi, maksimaalselt 8 õppetundi päevas

1.	Radioaktiivsete ainete koolitusest üldiselt Seadusandlik taust Kl. 7 ainete kasutusala	Vähemalt 0,5 õt
2.	Radioaktiivsete ainete ohu iseloom - aatomi struktuur - erinevad kiirguse liigid - radioaktiivse aine poolestusaeg, kiiritusdoos - looduslik radioaktiivne kiirgus - doosikiirus	Vähemalt 1 õt
3.	Ohutus radioaktiivsete ainete veol - pakend - doosikiiruse monitooring - LSA, SCO, lõhustuvad ained	Vähemalt 2 õt
4.	Pakendid - pakendite klassifikatsioon - pakendite markeerimine Laadimise piirangud ja ohutus - veoindeks TI, kriitilise ohutusindeks CSI	Vähemalt 1 õt
5.	Veodokumendid kl. 7 ainete veol	Vähemalt 0,5 õt
6.	Veoüksuse tähistamine kl. 7 ainete veol Veoüksuse valve	Vähemalt 1 õt
7.	Tegutsemine õnnetusolukorras - päästeameti/politsei teavitamine - kaitse radioaktiivse kiirguse eest - radioaktiivse kiirguse toime inimesele	Vähemalt 1 õt
8.	Kordusharjutused / arvestus	Vähemalt 1 õt

Nõuded koolitavale:

Ohtlikku veost vedava autojuhi ADR-i kohasele põhi-, eri- ja täienduskoolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht Euroopa

ÕPPEKAVA: ADR-radioaktiivsete ainete koolitus

Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 165/2014 artikli 26 kohaselt on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel ning kellel on kehtiv B-, C1- või C-kategooria mootorsõiduki juhiluba, kaasa arvatud esmane juhiluba, olnud vähemalt kaks aastat.

Lisaks peab *ohtlike aineid vedava autojuhi radioaktiivsete ainete koolitusel* osaleja omama kehtivat ADR-põhikoolituse tunnistust või tal peab olema ADR-põhikoolitus läbitud eelneva aasta jooksul.

Väljastatavad dokumendid: Roolikool OÜ väljastab osalejale koolitunnistuse, mis ei anna õigust vedada ohtlike aineid. Koolitustunnistuse (ADR-tunnistuse) väljastab Maanteeamet.

Koolitajale ehk Roolikool OÜ-le esitatavad nõuded

Roolikool OÜ kasutab ADR-koolitusel olulisi ja kasulikke tehnilisi abivahendeid, meetoodilisi materjale ja näitlikke õppevahendeid. Esmaabi õpetamiseks on kasutusel vahendid esmaabi praktiliseks õpetamiseks. ADR-õppejõududel on tehniline kõrgharidus ning pedagoogilise töö ja ohtlike veoste valdkonnas töötamise kogemus.

Koolituse päevik

Koolitaja peab koolituse jooksul pidama ajakohast koolituse päevikut.

Õppematerjalid

Roolikool OÜ / lektor Timo Korhonen on koostanud ADR-radioaktiivsete ainete konsepti, mille eesmärgiks on olla autojuhi töövahendiks koolituse ajal ja infoallikaks autojuhi töö juures.

Koolitusel kasutatavate vahendite hulka kuuluvad ka nt.

- sõidukis asuv isiklik ja üldine lisavarustus ohtlike ainete veol,
- esmaabi näitlikud vahendid ja
- videomaterjalid

Koolitusruumid

Roolikool OÜ kasutab kaasaegseid koolitusruume koos tehnikaga (dataprojektor, internetiühendus jne.), mida rendime meie koostööpartneritelt. Peamiselt korraldame koolitusi:

- Tallinnas Fakto Auto AS koolitusruumis (Osmussaare tee 10)
- Tallinnas Radial Autokool AS koolitusruumis (Narva maantee 38)
- Pärnus Eesti Punase Risti majas (Kuninga tn. 30a)
- Tartus SA Tartu Kiirabi koolituskeskus (Riia tn. 18)
- Jõhvis Promenaadi Keskuses (Keskväljak 7)

Vajadusele vastavalt võib Roolikool kasutada ka muid ruume. Teave koolituse toimumise kohta on tunniplaanis ja saadetakse osalejatele registreerimisel.

Lektorid

Timo Korhonen / Raivo Avango